

Social Inklusion

Fællesskabet som mål og ressource

Udgangspunktet for social inklusion er, at et fællesskab består af *alle* i en gruppe – også dem der på den ene eller den anden måde er anderledes end flertallet. Målet med den inkluderende pædagogik er, at alle føler sig som en del af fællesskabet, og at alle føler et ansvar for hinanden.

Den inkluderende pædagogik omfatter alle børn der er i risiko for at blive ekskluderet – uanset om de har en plads i det inkluderende tilbud eller ej. Alle børn kan have sårbare perioder i deres liv, hvor barnets adfærd og reaktioner kan være uheldige for samspillet med de andre børn.

Social inklusion indbefatter, at der er mere fokus på hvad vi kan – og hvad vi kan i fællesskab – end på hvad den enkelte ikke kan. Samtidig øver vi tolerance og omsorg for hinanden, gennem en forståelse af, at hvis man har svært ved noget, så skal man hjælpes. Dermed styrkes ikke bare de udsatte børn, men også de ressourcestærke børn, som lærer at føle ansvar og bruge deres ressourcer på at gøre fællesskabet til et rart sted for alle. Det er vigtige egenskaber som bl.a. forebygger mobning, når børnene senere skal i skole.

Praksis

Nogle af de børn, som starter på en plads i det inkluderende tilbud, kan deltage med de øvrige børn på lige fod i det daglige samvær, men har brug for de voksnes støtte til at indgå, fastholde og udvikle venskabsrelationer, eller til at deltage i fælles aktiviteter som samling, måltider, værksteder med mere. Andre børn har brug for, at der ind i mellem gives særlige regler og tilbud til dem, fordi det kan være for svært at tage del i den almindelige børnehavehverdag hele tiden. Børn har forskellige behov, og bliver derfor mødt forskelligt af personalet.

Vi støtter den gode leg, fordi børns egen leg er den aktivitet, der bedst udvikler børnenes sociale formåen. Vi hjælper barnet til at finde legekammerater, til at sætte en leg i gang, til at få adgang til de lege der allerede er i gang, og til at blive i legen, også hvis der opstår konflikter. Det er især her vi mobiliserer de andre børns ressourcer – ikke gennem tvang, men ved at hjælpe dem til at se, *hvordan* de kan lege sammen og få øje på hinandens kvaliteter. Vi hjælper også børnene med at "vælge sundt", for det samme barn kan agere helt forskelligt, afhængig af hvem det leger med.

En del af inklusionsarbejdet ligger desuden i den måde, vi strukturerer hverdagen på. De fleste dage følger en helt fast rytme, som gør det nemmere for børnene at overskue hvad de skal. Har et barn brug for det, kan vi gøre dagen endnu mere struktureret og fx gøre brug af piktogramtavler. De voksenstyrede aktiviteter som fx ture, værksteder, engelsk m.v. foregår næsten altid i små, faste grupper, og der er faste makkere på turene og faste pladser til frokost. De mindre grupper er lettere at overskue for børnene, og for de voksne er det nemmere at planlægge aktiviteter, der styrker fællesskabsfølelsen, samtidig med at de tager højde for de enkelte børns styrker og svagheder.

Samarbejde omkring barnet

Hvert barn (det gælder også børn uden plads i det inkluderende tilbud) tildeles en primærpædagog, som er den person der har hovedansvaret for at følge barnets udvikling og behov. Alle børn med særlige udfordringer drøftes desuden på stuemøderne og på personalemøderne. Personalet trækker på hinandens observationer, erfaring og viden, for at få et godt billede af hvert enkelt barns behov. På den måde er alt personalet også rustet til i hverdagen at give hvert barn den støtte og omsorg det har brug for, uanset hvilken stue barnet går på.

I en del tilfælde er der behov for en tværprofessionel indsats, oftest gennem kommunens Pædagogisk Psykologiske Rådgivning (PPR). Det kan fx være en børnepsykolog, der observerer og tester barnet og giver råd og sparring til forældre og personale, eller det kan være en talehørekonsulent, som tester og træner med barnet. Andre samarbejdspartnere kan være familiens sagsbehandler, sundhedsplejerske, børnelæge, ergo- og fysioterapeut m.v. Det overordnede formål med det tværprofessionelle samarbejde er at sikre, at institutionen får de bedste betingelser for at skabe en god hverdag for barnet, og at alle barnets og familiens behov bliver tilgodeset.

Hvert kvartal lægges en handleplan for barnet. Den udarbejdes af primærpædagogen, i samarbejde med forældre og evt. tværprofessionelle samarbejdspartnere. Handleplanen indeholder en beskrivelse af barnets aktuelle udfordringer, evaluering af den hidtidige indsats, samt en plan for den kommende periodes indsats fra forældre, institution og evt. andre faggrupper.

Når PPR skal udvælge skoletilbud til barnet, bidrager vi med vores viden og erfaring, og herefter indledes et samarbejde med skolen. Sammen med forældrene formidles barnets behov og den hidtidige indsats, så skolen kan bygge videre på det fundament, der er lagt i institutionen.